

סרטים

החיפוש אחר התכלית

האי העירום (אוריון, תל-אביב: יפאן)
הוא סרט שאסור לראותו ללא הכנה מוקדמת. כי אחת אין כל סיבה שלא להצטרף לעשרות הפרתחים המתפרעים בשעת ההצגה ודורשים את כספם בחזרה בטענה כי רומי וכי אין כאן לא עירום ולא סרט. זהו סרט מוזר, שונה מכל מה שהוסרט עד כה, המשתמש בשפה קולנועית בלתי מובנת מלכתחילה כדי לומר דברים, המתבהרים רק זמן רב אחרי ראית הסרט. מבחינה זו דומה הסרט לשתיית משקה חריף עלידי אדם שאינו מורגל בכך. המשקה אינו ערב ולעיתים, בלתי נסבל. אך זמן מה אחרי גמיעתו הוא מתחיל לעורר תגובות ותחושות, המעידות על מהותו האמיתית.

בזבזו של חיים. האי העירום הוא סרט ללא עלילה, ללא מילים, ללא שחקנים. שפתו מורכבת מצילומים וממוסיקת רקע החוזרת ללא הרף על אותו מוטיב. על אי קטן בחופה המערבי של יפאן חיה משפחת חקלאים יפאנית, אב, אם ושני בניהם. כל חייהם אינם אלא מסכת רצופה אחת של עבודה מפרכת וסבל. כדי להוציא יבול מאדמת האי הצחיחה הם זקוקים לשפע של מים שאינם מצויים באי. מחצית עבודתם וחיייהם מתבזבזת על שית בסירה אל יבשת, שאיבת מים בלתי-חזרה, לאי, נשיאת המים במעלה הגבעה התלול והשקויה הדרושה. זוהי מלאכה מונוטונית, מרגיזה ומורטת עצבים.

הסרט מעביר תחושה זו לצופה באמצעים פשוטים: צילומים חוזרים ונשנים של מסע השאיבה שאינם נבדלים האחד ממשנהו פרט לחיות הצילום והעריכה.

זוהי שיטת סבלו של האדם, כניעתו לגורל, והחדגוניות של חיו. מאחוריה במבצעת השאלה הפילוסופית היסודית, אותה מנסה לשאול הבמאי קאנטו שינדו: מהי תכלית חיי האדם?

רק פעמים נשכרת המונוטוניות של הסיפור חסר העלילה. פעם — כאשר מצליח המשפחה לדוג דג גדול, יוצאת לחייר בעיר הגדולה, שם נמכר הדג כשמחירו מוכה את המשפחה בחייה נדירה — ארוחה במסעדה. בפעם שניה מת אחד מילדי המשפחה כשום שהרופא מאחר להגיע לאי. לרגע גורם מאורע זה ליאוש והתמרדות. האשה נתקפת היסטריה, משמיעה את ה"עקה היחידה הנשמעת בסרט, תולשת ביגור נה את השתולים הרכים בשדה. אולם אחרי האבל בא שוב הסבל. כך נסגר המעגל המחזורי של חיי האדם — סבל, שמחת חיים, אבל ושוב סבל.

כיעור מוז יופי. זהו סרט מלאנכולי, אפוף מרירות, בו מודגשת בעזרת צילומים רכים ונפלאים ההתנגשות בין הכיעור שבגורל האדם ליפי הטבע. האי העירום זכה לפרס הגדול בפסטיבל הסרטים במוסקבה ב-1961. מבקרים רבים גמרו עליו את ההלל, ציינוהו כסימן דרך חדש בהתפתחות הביטוי הקולנועי. אולם ספק אם במקרה זה תהיה דעת המבקרים, שהיא יותר ממצאת אנשים מלומדה, וזה עם דעת הקהל ולו גם אנשי הטעם.

כי גם אם זמן רב אחרי ראית הסרט

יצופו תמונותיו ורעיונותיו בנשמת הצופה ויטעו בו הערכה חדשה לגבי מה שראה, הרי במסגרת של הפגישה הישירה באולם הקולנוע לא נוצר הקשר החיוני ליצירת חויה אמנותית.

ההיסטוריה חוזרת

ארבעת פרשי האזקליפסה (אס"ת, תל-אביב: ארצות-הברית) מנסה לצרף, אם כי קצת באיחור, את ארגונינו למעצמות הברית הלוחמות בנאצים. האמצעי למטרה זו נוסה כבר בהצלחה אחרי מלחמת העולם הראשונה. ב-1921 הוסרטה ה"גירסה הראשונה של ארבעת פרשי האפוס קליפסה לפי ספרו רביהמכר של בלאסקו (דס וחול) איבאנו. אז היה זה סרט שעשה היסטוריה. נוסף לאופיו האנטיגרמני והפציפיסטי, זכה הוא להצלחה מסחררת גם בשל העובדה שהוא הציג בפני הקהל האמריקאי את טרקליני פאריז ואת נוהגי החברה האירופאית ה"גבוהה", על רקע מלחמת העולם הראשונה. אולם, בעיקר זכור הסרט כסרטו הגדול הראשון של המאהב הלטני האגדי — רודולף ולנטינו.

מלחמה משפחתית. הגירסה החדשה הועתקה לתקופת מלחמת העולם השנייה. ארבעת הפרשים הלוקחים מתוך האפוס קליפסה (החזיון, הספר האחרון בברית החדשה) מייצגים את המלחמה, הרעב, הדבר ומלאך המוות, ומחסלים את משפחתו העניפה של עשיר ארגנטיני (לי. גיי. קוב) שהשיא את שתי בנותיו לצרפתי ולגרמני. עם פרוץ המלחמה מזהים נכדיו את עצמם עם מולדת אבותיהם. בנו של הגרמני (קארל ביהם) הופך לקצין ס.ס. ואילו בנו של הצרפתי (גלן פורד) מצטרף למחתרת ה"צרפתית". עתה רק טבעי הדבר שהשניים ילחמו זה בזה באופן אישי.

אולם מלבד שינוי רקע התקופה נשארה המנטליות של הסרט ברמה של ימי מלחמת העולם הראשונה. מבצע לטרקליני ה"חברה הגבוהה הצרפתית נראית המלחמה כהטרדה לאהבתו של גלן פורד לאשת קצין צרפתי אותה מגלמת השחקנית השבדית, איגריד ("תותי בר") טולין. אולם אפילו רעמי ההפצצות המתפוצצות ברקע לעיתים רחוקות, אין בהם כדי להפיג את הבנאי ליות והשעמום שבמוצג מוזיאוני מתוקן זה.

תדרוך

סרטים שחובה לראותם:

● **סיפור הפרברים** (פאר, תל-אביב) מהדורה מודרנית של סיפור רומאיו ויוליה במיוסיקול בעל איכות נדירה.

סרטים שכדאי לראותם:

● **האי העירום** (אוריון, תל-אביב) ראה לעיל.

● **וירידיאנה** (ירון, תל-אביב) סרטו של לואיס בונואל בגנות הכנסיה והאנושות.

● **חיוכי ליל קיץ** (מקסים, תל-אביב) קומדיה עליונה של איגמר ברגמן על אהבה ותשוקה.

● **עין או פסטיין** (בנייהודה, תל-אביב) מצעד יומני המזנים שהיו בארץ-ישראל של המנדט.

● **נחור ללא שם** (אורנע, ירושלים) מסע אל קיומת האדם בגיניאה המערבית החדשה.

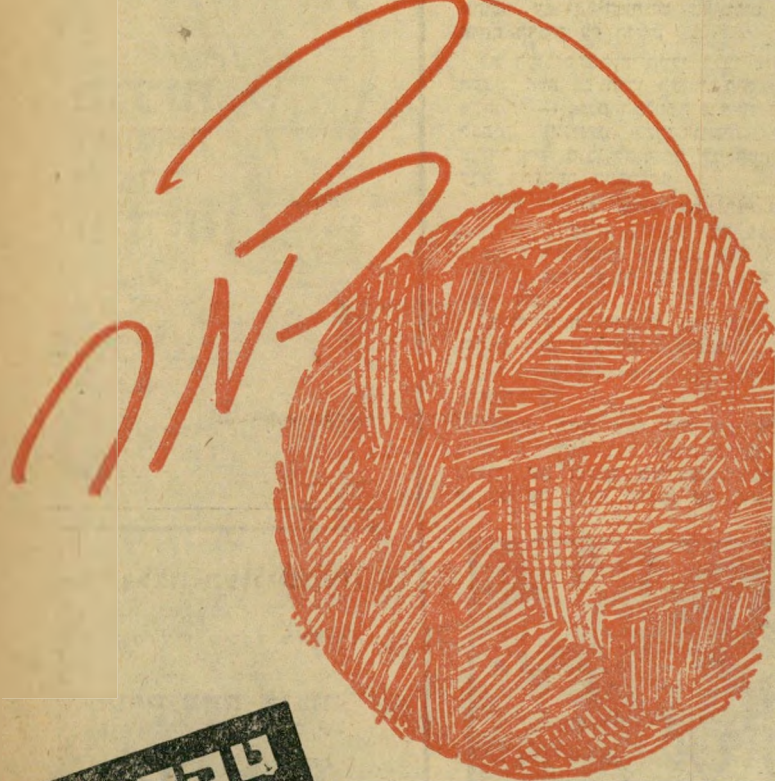
● **אהבה סוככת עולם** (ירון, ירושלים) מה עושה האמנות לאהבה ומה עושה האהבה לאמנות בתשלובת מקסימה של מופעי בידור וצילומי-רחוב.

האשה ב"אי העירום" סבל, שמחה, אבל ושוב סבל

לכבס צמר, לשמור על הצמר, להשאיר צמר ודברי סריגה כחדשים — אך ורק בעזרת "טקסטיל שמפון".

תוצרת נקה — תוצרת איכות. המפיצים: חב' נורית בע"מ.

טקסטיל שמפו לצמר, לצמר — רק

פרסום אר"י

הועד למען החייל
בשיתוף עם
מרכז ההסברה
עיריית ת"א-יפו

מקס הפתיחה
ביום ה'
29. 11. 62

ברחוב אבן גבירול 66'68
מול כיכר מלכי ישראל.

● הכניסה לקהל הרחב
משעה 18.00.

● שעות הביקור:
מ" 10 עד חצות.

תערוכת
תלביב